

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/202/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817209440
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817209440.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu: Združenie na ochranu práv investorov - občanov, so sídlom v Bratislave, Strakova 1, IČO: 45 741 867, zastúpeného Advokátska kancelária ELBA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Čachtická 13, IČO: 35 969 458, proti žalovanej P. Q., bytom H., F. XXX/XX., zastúpenej JUDr. Danicou Surovčiakovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Neronetova 19, o zaplatenie 694,07 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 12Csp/94/2017-275 zo dňa 4. júla 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. Rozhodnutie právne odôvodnil § 255 ods. 1 CSP, § 3 ods. 1, § 39, § 41, § 488, § 489, § 524 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1 a 2, § 657, § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť sumu 694,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.03.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že právni predchodcovia žalobcu ako investori uzavreli so spoločnosťou iService, a.s. Rámcovú zmluvu o spolupráci, na základe ktorej ju podľa čl. III. splnomocnili na uzatvorenie zmluvy o pôžičke s dlžníkom - žalovanou. Podľa výsledku internetovej aukcie pôžičiek bola následne dňa 01.07.2014 uzatvorená zmluva o pôžičke podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka medzi investormi zastúpenými spoločnosťou iService, a.s., ktorá koná v mene a na účet investorov ako veriteľov a žalovanou ako dlžníčkou, na základe ktorej investori, označení len identifikačným číslom a menom používateľa, mali poskytnúť žalovanej podľa tejto zmluvy pôžičku v celkovej výške 3.000 eur. Inkaso peňažných prostriedkov pôžičky od spoločnosti iService a.s. a ich následný prevod na účet žalovanej, po odpočítaní dohodnutého poplatku za poskytnutie pôžičky, zabezpečila spoločnosť iSale v.o.s. Dokladom o poskytnutí pôžičky je pripojený výpis z účtu spoločnosti iSale v.o.s., preukazujúci čerpanie pôžičky na účet žalovanej. Žalovaná v konaní nespochybnila tvrdenie, že jej z titulu pôžičky bola poskytnutá suma, avšak nie vo výške 3.000 eur, ale vo výške 2.865 eur. Spolu zo zmluvy o pôžičke uhradila sumu 4.089,93 eur (3.618,94 + 64 + 406,99). Z dôvodu, že žalovaná sa mala dostať s úhradou splátky pôžičky do omeškania, investori, v zastúpení spoločnosti iService, a.s. vyhlásili ku dňu 14.03.2017 predčasnú splatnosť pôžičky a vyzvali žalovanú na vrátenie dlžnej sumy pôžičky v celkovej výške 758,07 eur. Po uzatvorení zmluvy o pôžičke dňa 01.07.2014 dvaja pôvodní investori O. S. a R. J. postúpili svoje pohľadávky voči žalovanej na iných investorov, R. S. a E. M. (zmluvami o postúpení pohľadávok zo dňa 27.7.2016 a zo dňa 21.8.2016). Aktuálni investori, v zastúpení spoločnosťou iService a.s., na základe plnej moci uvedenej v dodatku č. 1 k Rámcovým zmluvám o spolupráci, uzatvorili so žalobcom dňa 16.05.2017 zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorou postúpili na žalobcu ako postupníka časť pohľadávky voči žalovanej zo zmluvy o pôžičke v celkovej výške 694,07 eur. E-mailom zo dňa 16.5.2017 aktuálni investori, prostredníctvom spoločnosti iService,

a.s., oznámili žalovanej postúpenie pohľadávky. Súd prvej inštancie posúdil tento záväzkový vzťah ako nespôtrebitel'ský. Mal za to, že v skutočnosti bola žalovanej zo ZP poskytnutá len suma 2.865 eur (viď výpis z účtu UniCredit Bank z 1.7. 2014), a nie v ZP deklarovaná suma 3.000 eur. V skutočnosti veriteľ (veritelia) pri uzavretí ZP (on/oni vyhotovil/vyhotovili písomnú ZP) vychádzal z inej sumy (3.000 eur), než aká v skutočnosti žalovanej bola poskytnutá, z ktorej aj vychádzal pri výpočte úrokovej sadzby a RPMN, a preto konal v rozpore so zákonom, a preto podľa názoru súdu je v ZP uvedený zmluvný úrok v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) a teda v tejto časti je ZP (v časti dohodnutých úrokov) absolútne neplatná (§ 39 OZ v spojení s § 41 OZ). Veriteľ by mal teda v danom prípade nárok voči dlžníkovi (žalovanej) len na vrátenie poskytnutej sumy peňazí vo výške 2.865 eur (suma, ktorú žalovaná od veriteľa/veriteľov prevzala). V konaní zo zhodných prednesov strán mal súd preukázané, že žalovaná v skutočnosti vrátila z poskytnutých peňazí sumu prevyšujúcu výšku reálne prevzatých peňažných prostriedkov. Keďže žalobca v konaní žaluje sumu 694,07 eur a tvrdí, že časť tejto sumy pozostáva aj z dohodnutých zmluvných úrokov vo výške 27,62 eur a keďže zo splátkového kalendára predloženého žalobcom v konaní vyplýva, že zo žalovanou už vrátenej sumy veriteľ započítal na úroky sumu vyššiu ako je výška žalovanej istiny, a teda suma v žalobe uplatnených úrokov a suma žalovanou už zaplatená a započítaná veriteľom na úroky prevyšuje žalovanú istinu 694,07 eur, možno logicky vyvodit' záver, že žalobný návrh by bolo z dôvodu, že žalobca na úroky pre absolútnu neplatnosť zmluvy o pôžičke v časti dohodnutých úrokov nemá nárok, v celom rozsahu zamietnuť. V tejto súvislosti uviedol, že v konaní nebolo preukázané ani to, kedy sa žalovaná, a či vôbec, dostala do omeškania so splácaním pôžičky, resp. s ktorou splátkou, a či teda vôbec bolo možné vyhlásiť mimoriadne zosplatenie pôžičky, či si žalobca vôbec mohol uplatniť voči žalovanej nejaké sankcie a poplatky a či mal aj nárok na zaplatenie uplatnenej zmluvnej pokuty, pretože žalobca k svojim tvrdeniam nepredložil súdu žiaden relevantný dôkaz (predovšetkým výpis z účtu). Navyiac, výška investícií investorov, financujúcich pôžičku žalovanej, mala podľa žalobcu v skutočnosti predstavovať sumu 2.940 eur, no žalobca v žalobe deklaruje poskytnutie pôžičky žalovanej v sume 3.000 eur. Odhliadnuc od vyššie uvedených záverov súdu, však bolo potrebné predovšetkým sa vysporiadať s tým, či postúpenie pohľadávky zo dňa 16.5.2017 bolo v súlade so zákonom. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k právnomu záveru, že žalobca nepreukázal v konaní svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Žalobca vyvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore zo zmluvy o postúpení pohľadávky. Z vyššie uvedenej zmluvy súd zistil, že údajní pôvodní veritelia postúpili pohľadávku prostredníctvom prevádzkovateľa internetového portálu na žalobcu. Zo žalobcom predložených listinných dôkazov mal súd takisto preukázané, že žalovaná sa zaregistrovala na internetovom portáli jeho prevádzkovateľa a požiadala o poskytnutie pôžičky, že z účtu prevádzkovateľa tohto portálu boli prevedené finančné prostriedky na účet žalovanej, ktorá pôžičku aj splácala. Žalobca však v konaní (napriek výzve súdu) nijako nepreukázal, že peňažné prostriedky na základe ZP žalovanej poskytli veritelia (investori), ktorí sú uvedení v zmluve o postúpení pohľadávky ako postupcovia. V konaní len predložil dôkaz, že z účtu spol. iSale v.o.s. bola na účet žalovanej prevedená suma 2.865 eur. Vzhľadom na vyššie uvedené nemal súd v konaní preukázané, že veritelia žalovanej sú naozaj osoby uvedené v zmluve o postúpení pohľadávky, a teda súd v konaní nemal jednoznačne preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, z dôvodu ktorého žalobu zamietol. Žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná, preto jej súd priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

2. Žalobca svojím odvolaním podaným včas napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d) a f) CSP. Namietal, že žalovaná sa nedostavila na pojednávanie a právny zástupca žalobcu navrhol súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie a preto mal súd prvej inštancie povinnosť rozhodnúť na prvom pojednávaní rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP, nakoľko všetky podmienky boli splnené, čo je konštatované aj v zápisnici z pojednávania. Súd prvej inštancie tiež nesprávne posúdil predložené dôkazy a konštatoval, že žalovanej bola poskytnutá len suma vo výške 2.865 eur. Z predloženého výpisu z účtu spoločnosti iSale, v.o.s. zo dňa 01.07.2014 vyplýva, že iSale, v.o.s. prijala na svoj účet od spoločnosti iService, a.s. sumu vo výške 3.000 eur. iSale, v.o.s. poslala na účet žalovanej sumu 2.865 eur. Z rámcovej zmluvy o spolupráci uzavretej medzi veriteľmi a spoločnosťou iService, a.s. vyplýva, že veritelia zo zmluvy o pôžičke splnomocnili spoločnosť iService, a.s. na zaslanie finančných prostriedkov žalovanej (čl. III., bod 1.3). Z rámcovej zmluvy o spolupráci uzavretej medzi žalovanou a spoločnosťou iSale, v.o.s. vyplýva, že žalovaná splnomocnila iSale, v.o.s. na inkaso peňažných prostriedkov od spoločnosti iService, a.s. (čl. III. bod 1). Z tejto zmluvy bola žalovaná zaviazaná zaplatiť spoločnosti iSale, v.o.s. províziu vo forme poplatku za poskytnutie pôžičky vo výške stanovenej v sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou VZP (Všeobecné zmluvné podmienky vrátane sadzobníka poplatkov). Taktiež žalovaná dala súhlas s tým, že iSale,

v.o.s. si po inkase prostriedkov od spoločnosti iService, a.s. samostatne a automaticky sumy pôžičky odpočítala províziu (poplatok) za poskytnutie pôžičky (čl. II, bod 1). Z VZP vyplýva, že provízia bola dohodnutá vo výške 4,5 % z výšky pôžičky (Sadzobník poplatkov). 4,5 % zo sumy 3.000 eur je suma 135 eur. Splnomocnený zástupca veriteľov (spoločnosť iService, a.s.) poslal na účet splnomocneného zástupcu žalovanej (spoločnosti iSale, v.o.s.) sumu pôžičky vo výške 3.000 eur. Týmto momentom bolo naplnené reálne odovzdanie veci dlžníkovi, hoci prebehlo medzi splnomocnenými zástupcami. Následne splnomocnený zástupca žalovanej (spoločnosť iSale, v.o.s.) v súlade s dohodou uzavretou so zastúpeným poslal sumu pôžičky, zníženú o províziu na účet žalovanej. Každý jeden z veriteľov pred uzavretím zmluvy o pôžičke zveril spoločnosti iService, a.s. do správy určitú sumu finančných prostriedkov, z ktorých následne iService, a.s. poslala tieto prostriedky spoločnosti iSale, v.o.s., ktorá ich na základe plnej moci od dlžníka zinkasovala. Úkonom zástupcu vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému, teda ak prostriedky previedla spoločnosť iService, a.s. na základe plnej moci, de iure ich previedli jednotliví investori. Podmienka naplnenia zmluvy o pôžičke ako reálneho kontraktu je splnená. Domnieva sa, že je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu. Na záver navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že „v znení § 172 ods. 2 CSP sa zastavenie konania pre neúčast' žalovaného - nevzťahuje ak sú splnené podmienky na zastavenie konania, odmietnutie žaloby alebo zamietnutie žaloby.“ Okresný súd Prievidza rozsudkom zo dňa 04.07.2018 žalobu zamietol. Žalovaná taktiež voči návrhu žalobcu podala odpor, ktorý aj odôvodnila, nebola vo veci pasívna. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal s argumentáciami, prečo žalobu zamietla. V zmluve o pôžičke je jednoznačne uvedená suma, ktorá má byť poskytnutá na účet vedený v Slovenskej sporiteľni dlžníčke - žalovanej a to vo výške 3.000 eur. Žalobca sám predložil výpis z účtu, kde dlžníčke bolo vyplatených iba 2.865 eur. Žalobca predložil iba zoznam - nie výpis z účtu jednotlivých investorov s poskytnutými sumami dlžníčke v celkovej výške 2.940 eur a nie 3.000 eur. Žalobca aj napriek výzve súdu nepredložil výpis z účtu od jednotlivých investorov, kde by bolo jednoznačné, kedy a v akej výške v skutočnosti poskytli financie žalovanej na základe čoho si zakladajú právny titul. Každý investor, resp. veriteľ musí disponovať reálne výpisom účtu ako poskytol financie žalovanej, nakoľko si ich nárokuje. Uvedený dôkaz na pojednávaní žalobca ani raz nepredložil, ani na základe výzvy súdu. Jediný dôkaz - reálny výpis z účtu je zaslanie finančných prostriedkov na účet žalovanej do Slovenskej sporiteľni vo výške 2.865 eur. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení uviedol, že v predmetnom prípade išlo o pojednávanie, na ktoré sa žalovaná nedostavila a v takom prípade je potrebné aplikovať § 274 CSP, ktorého znenie je jasné a zrozumiteľné. Žalobca jasne a zrozumiteľne vysvetlil a preukázal tok finančných prostriedkov, ktoré na základe plnej moci, t.j. v mene a na účet veriteľov boli spoločnosťou iService, a.s. zaslané na účet žalovanej. Taktiež jasne a zrozumiteľne vysvetlil a preukázal, prečo bola na účet žalovanej poukázaná suma 2.865 eur a nie suma 3.000 eur. Svoje tvrdenia podložil dôkazmi, ktorými sú výpis z účtu spoločnosti iSale, v.o.s. z ktorého vyplýva, že v mene a na účet dlžníka prijala sumu 3.000 eur a po odpočítaní poplatku za poskytnutie pôžičky bola dlžníkovi poukázaná suma 2.865 eur a rámcová zmluva o spolupráci, z ktorej vyplýva povinnosť dlžníka zaplatiť poplatok za poskytnutie pôžičky a to vo výške 4,5 % t.j. 135 eur. Preukazovať, že každý veriteľ - investor poskytol žalovanej príslušnú časť pôžičky je právne irelevantné. Pôžičku v ich mene a na ich účet poskytol splnomocnenec. Vzťahy medzi splnomocniteľom a splnomocnencom sa netýkajú vzťahu splnomocniteľom a treťou osobou, ktorý vznikol na základe konania splnomocnenca.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec na podklade podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd tak rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 CSP, keď v danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

6. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie mal odvolací súd za preukázané, že spoločnosť iService, a.s., so sídlom Strakova 1, 811 01 Bratislava, IČO 46 029 796 (ďalej len „iService, a.s.“) je majiteľom internetového portálu www.zltymelon.sk, prostredníctvom ktorého sa prevádzkuje internetová aukcia pôžičiek. Investori (veritelia), uvedení v žalobe (str. 2), uzatvorili Rámcové zmluvy o spolupráci s iService, a.s. vrátane dodatkov. V čl. III Rámcových zmlúv o spolupráci investori udelili

spoločnosti iService, a.s., plnú moc na ich zastupovanie pri uzatvorení zmluvy o pôžičke a poskytnutí zverených peňažných prostriedkov ako pôžičky žalovanej. Podľa výsledku internetovej aukcie pôžičiek následne investori ako veritelia zastúpení iService, a.s. uzatvorili so žalovanou ako dlžníkom dňa 01.07.2014 zmluvu o pôžičke (ďalej len „zmluva o pôžičke zo dňa 01.07.2014“) v zmysle § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 vyplýva, že investori sú označení identifikačným číslom a menom používateľa. Touto zmluvou sa investori zaviazali poskytnúť, menom a na účet ktorých koná spoločnosť iService, a.s., a ktorí na tento účel zverili spoločnosti iService, a.s., peňažné prostriedky, na požiadanie a v prospech dlžníka, pri splnení podmienok dojednaných v tejto zmluve a VZP vrátane sadzobníka poplatkov, pôžičku v sume 3.000 eur. Podľa čl. IV. bod 2 zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 podpisom tejto Zmluvy dlžník vyhlasuje, že berie na vedomie a akceptuje skutočnosť, že táto Zmluva je uzatváraná Investormi, v mene a na účet ktorých koná spoločnosť iService, a.s., a to na základe osobitného zmluvného vzťahu medzi spoločnosťou iService, a.s. a jednotlivými investormi. Peňažné prostriedky pôžičky poskytnuté mu zo strany Investorov, v mene a na účet ktorých koná spoločnosť iService, a.s. na základe tejto Zmluvy nie sú vo vlastníctve spoločnosti iService, a.s., ale vo výlučnom vlastníctve Investorov, ktorí sú v zmluvnom vzťahu so spoločnosťou iService, a.s. a v mene a na účet ktorých je táto Zmluva uzatvorená. Totožnosť investorov, ktorí spoločnosti iService, a.s. zverili peňažné prostriedky a v mene a na účet ktorých je táto Zmluva uzatvorená, mu nebude známa. Zo zoznamu investorov financujúcich pôžičku žalovanej na rekonštrukciu bytu vyplýva, že investori sú identifikovaní číslom a menom používateľa a súčet ich investícií predstavuje sumu 2.940 eur. V listine označenej ako „INFORMÁCIE O INVESTOROCH VO VYMÁHANÉJ PÔŽIČKE 945522581 REKONSTRUKCIA BYTU“ (č.l. 19) je pri každom investorovi okrem jeho mena a priezviska uvedené takisto meno používateľa, adresa, dátum narodenia, e-mail, pôvodná vymáhaná istina, nesplatená istina, pôvodný nesplatený úrok, pôvodné neuhradené sankčné poplatky, neuhradené sankčné poplatky, pôvodné neuhradené zmluvné pokuty, neuhradené zmluvné pokuty a neuhradená výška pohľadávky. Podľa čl. II. bod 1.2 jednotlivých rámcových zmlúv o spolupráci, ktoré uzavrela spoločnosť iService, a.s. s jednotlivými investormi a podľa čl. II. bod 1.3 Rámcovej zmluvy o spolupráci uzatvorenej medzi žalovanou a spoločnosťou iSale, s.r.o., so sídlom v Bratislave, inkaso peňažných prostriedkov pôžičky od spoločnosti iService a.s. a ich následný prevod na účet žalovanej, po odpočítaní dohodnutého poplatku za poskytnutie pôžičky, zabezpečila spoločnosť iSale, s.r.o. Dokladom o poskytnutí pôžičky je pripojený výpis z účtu spoločnosti iSale, v.o.s., preukazujúci čerpanie pôžičky na účet žalovanej. Z dôvodu, že žalovaná sa mala dostať s úhradou splátky pôžičky do omeškania, investori, v zastúpení spoločnosti iService, a.s. dňa 14.03.2017 v súlade s čl. III. bod 3 zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 a bodom 9.5 VZP vyhlásili ku dňu 14.03.2017 predčasnú splatnosť pôžičky a vyzvali žalovanú na vrátenie dlžnej sumy pôžičky v celkovej výške 758,07 eur. Vyhlásenie predčasnej splatnosti si žalovaná v odbernej lehote neprevzala. Po uzatvorení zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 dvaja pôvodní investori, O. S. a R. J. postúpili svoje pohľadávky voči žalovanej na iných investorov, R. S. a E. M. (Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 27.07.2016 a zo dňa 21.08.2016). Aktuálni investori v zastúpení spoločnosťou iService, a.s. na základe plnej moci uvedenej v dodatku č. 1 k Rámcovým zmluvám o spolupráci, uzatvorili so žalobcom dňa 16.05.2017 zmluvu o postúpení pohľadávky (č.l. 168), ktorou postúpili na žalobcu ako postupníka časť pohľadávky voči žalovanej zo zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 v celkovej výške 694,07 eur (č.l. 173). Prostredníctvom e-mailu zo dňa 16.05.2017 aktuálni investori, prostredníctvom spoločnosti iService, a.s., oznámili žalovanej postúpenie pohľadávky zo zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 na žalobcu.

7. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

8. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

9. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

10. Podľa § 191 ods. 1 a 2 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

12. Prvá odvolacia námietka žalobcu smerovala proti postupu súdu prvej inštancie, ktorý mal za naplnenia podmienok ustanovených v § 274 CSP vydať rozsudok pre zmeškanie na pojednávaní dňa 07.06.2018. Odvolací súd po preskúmaní tejto časti veci nepovažoval vznesenú námietku za dôvodnú.

13. Rozsudok pre zmeškanie je osobitným typom súdneho rozhodnutia, ktorý predstavuje následok procesnej pasivity strán v sporovom konaní, nakoľko v kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy subjekty konania, či už na strane žalobcu, ktorý iniciuje konanie a má záujem na jeho efektívnom vedení alebo na strane žalovaného, ktorý, ak má v spore procesne obstať, musí vyvíjať aktivitu vo forme svojej procesnej obrany. Ako vyplýva z jeho názvu, súd ho môže vydať iba za predpokladu, že niektorá zo sporových strán v dôsledku vlastnej pasivity zmeškala vykonanie takého procesného úkonu, ktorý bol nevyhnutný pre ďalšie pokračovanie v bežnom konaní. Keďže ide o skrátený druh konania, v ktorom súd na rozdiel od štandardného civilného procesu nevykonáva dokazovanie a rozhoduje iba na základe tvrdení jednej zo sporových strán, na využitie tohto spôsobu rozhodovania musia byť kumulatívne splnené všetky procesné podmienky vyžadované CSP.

14. Ustanovenie § 274 CSP upravuje predpoklady pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného na pojednávaní. Vychádzajúc z tohto ustanovenia na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

15. Právo strany, aby jej vec bola prejednaná verejne a v jej prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, nemožno chápať tak, že by súd nemohol konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti strany, ale tak, že súd je povinný strane poskytnúť priestor na uplatnenie tohto práva. Civilný sporový poriadok upravujúci postup súdu a strán v civilnom procese ústavou zaručené právo osobnej prítomnosti na súdnom konaní zabezpečuje tak, že ukladá súdu, ak zákon nestanovuje inak, aby nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá sporové strany a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná, pričom predvolanie musí byť subjektom konania doručené tak, aby mali dostatok času na prípravu (§ 178 ods. 2 CSP) a je potom na strane sporu, či svoje právo využije, alebo nie.

16. Žalovaná v konaní po vydaní platobného rozkazu č.k. 12Csp/94/2017-186 zo dňa 07.07.2017 podala prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odpor, ktorý bol súdom prvej inštancie najskôr odmietnutý uznesením č.k. 12Csp/94/2017-208 zo dňa 07.08.2017 podľa § 267 ods. 2 písm. a) CSP ako podaný oneskorene, avšak v dôsledku podaného odvolania žalovanou a zrušovacieho uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 17Co/415/2017-228 zo dňa 20.12.2017, vyhodnotený ako odpor s vecným odôvodnením, čo viedlo k zrušeniu platobného rozkazu uznesením č.k. 12Csp/94/2017-249 zo dňa 15.05.2018. Žalovaná tiež po výzve súdu prvej inštancie na vyjadrenie sa k žalobe doručila prostredníctvom právnej zástupkyne dve totožné podania (č.l. 239 a č.l. 243), ktorými poprela žalobou uplatnené nároky.

17. Následne včas predvolaná a poučená žalovaná (č.l. 250) o možnosti rozhodnúť spor rozsudkom pre zmeškanie na návrh druhej strany v prípade včasného neospravedlnenia neprítomnosti na pojednávaní vážnymi okolnosťami sa neustanovila na pojednávanie nariadené na prejednanie veci samej dňa 07.06.2018. Ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 07.06.2018, na pojednávanie sa neustanovila ani právna zástupkyňa žalovanej, ktorá mala zabezpečiť na pojednávanie účasť žalovanej a to aj napriek skutočnosti, že mala vykázané doručenie predvolania, neúčasť na pojednávaní neospravedlnila a odročenie pojednávania nenavrhol. V priebehu pojednávania prítomný právny zástupca žalobcu navrhol vydať rozsudok pre zmeškanie z dôvodu neúčasti žalovanej a jej právnej zástupkyne na pojednávaní (č.l. 266), pričom súd prvej inštancie pokračoval ďalej v konaní podľa §

180 a nasl. CSP, dokazovanie vyhlásil za skončené a prijal uznesenie, ktorým odročil pojednávanie na 04.07.2018 za účelom vyhlásenia rozhodnutia.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu nemožno konanie žalovanej v danej veci stotožniť s pasivitou, ktorá otvára priestor pre naplnenie formálnych podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Pri rozhodovaní o vydaní rozsudku pre zmeškanie by mal súd vziať do úvahy okrem splnenia formálnych podmienok vyžadovaných právnou úpravou tiež predchádzajúcu procesnú aktivitu žalovaného, teda či sa vyjadril k podanej žalobe, navrhol dôkazy k svojej obrane a pod. K vydaniu rozsudku pre zmeškanie by mal súd pristupovať uvážlivo, hlavne v prípadoch, v ktorých nezáujem na strane žalovaného je zrejмый, kedy je žalovaný skutočne nečinný (čo vyplýva najmä z obsahu a frekvencie už skôr urobených procesných úkonov) a odmieta sa aktívne podieľať na súdnom procese alebo tento úmyselne preťahuje. Žalovaná zaujala dostatočným spôsobom stanovisko k podanej žalobe vo forme vyššie uvedenej procesnej obrany /bod 16. odôvodnenia/, ktorá aj napriek jej neúčasti a neúčasti jej právnej zástupkyne na pojednávaní dňa 07.06.2018, na ktorom nebol na návrh žalobcu vydaný rozsudok pre zmeškanie, odôvodňovala prejednanie veci samej, ku ktorému súd prvej inštancie dôvodne pristúpil.

19. Druhá odvolacia námietka žalobcu smerovala proti záveru súdu prvej inštancie z dôvodu ktorého žalobu zamietol pre to, že žalobca v konaní nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu, ktorú vyvodzoval zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 16.05.2017 uzavretej medzi pôvodnými veriteľmi (investormi) v zast. iService, a.s. ako postupcami a žalobcom ako postupníkom, keď na podklade vykonaného dokazovania mal za to, že hoci z účtu prevádzkovateľa iService, a.s., ktorý koná v mene a na účet investorov, boli prevedené finančné prostriedky na účet žalovanej, žalobca napriek výzve súdu nijako nepreukázal, že peňažné prostriedky na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 žalovanej poskytli veritelia (investori), ktorí sú uvedení v zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 16.05.2017 ako postupcovia. V konaní len predložil dôkaz, že z účtu iSale, v.o.s. bola na účet žalovanej prevedená suma 2.865 eur. Vzhľadom na zistené nemal v konaní preukázané, že veritelia žalovanej sú naozaj osoby uvedené v zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 16.05.2017 a teda nemal jednoznačne preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, z dôvodu ktorého žalobu zamietol.

20. Odvolací súd sa s uvedeným právnym záverom súdu prvej inštancie o nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu nepreukázania skutočnosti, že veritelia žalovanej sú naozaj osoby uvedené v zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 16.05.2017, nestotožnil.

21. Súd vo veci samej rozhoduje a posudzuje či strana sporu je aktívne/pasívne vecne legitimovaná. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca (aktívne legitimovaný) žaluje osobu (pasívne legitimovanú), ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku vecnej legitímácie žalobcu alebo žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom vecnej legitímácie je iný subjekt.

22. V konaní nebolo sporné, že žalovaná dňa 01.07.2014 uzavrela zmluvu o pôžičke, ktorej stranami sú fyzické osoby - investori v počte 43 (str. 2 žaloby / č.l. 2), resp. aktuálni investori - Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 27.07.2016 (č.l. 257) a zo dňa 21.08.2016 (č.l. 260) a tiež skutočnosť, že aktuálni investori v zastúpení spoločnosťou iService, a.s. na základe plnej moci uvedenej v dodatku č. 1 k Rámcovým zmluvám o spolupráci, uzatvorili so žalobcom dňa 16.05.2017 zmluvu o postúpení pohľadávky (č.l. 168), ktorou postúpili na žalobcu ako postupníka časť pohľadávky voči žalovanej zo zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 v celkovej výške 694,07 eur (č.l. 173).

23. V zmluve o pôžičke zo dňa 01.07.2014 sú investori (veritelia) označení menom používateľa (registrovaným na internetovom portáli <https://www.zltymelon.sk>) a ID Investora. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 16.05.2017 uzatvorenej medzi aktuálnymi investormi ako postupcami v zastúpení spoločnosťou iService, a.s., na základe plnej moci uvedenej v dodatku č. 1 k Rámcovým zmluvám o spolupráci a žalobcom ako postupníkom, ktorou postúpili na žalobcu časť pohľadávky voči žalovanej

zo zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 v celkovej výške 694,07 eur vyplýva, že investori ako právni predchodcovia žalobcu sú identifikovaní menom a priezviskom, menom používateľa, adresou trvalého pobytu, korešpondenčnou adresou a dátumom narodenia.

24. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že prostredníctvom mena používateľa, pod ktorým sa investor (investori) registruje na internetovom portáli www.zltymelon.sk a ktoré je (sú) súčasne zhodné s menom používateľa v uzatvorenej zmluve o pôžičke zo dňa 01.07.2014 a zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 16.05.2017 (napr. bukvisa, Stocky, janake) a to aj s prihladením na postúpenie pohľadávky dvoch investorov zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.07.2016 a 21.08.2016, možno identifikovať dostatočným spôsobom osobu veriteľa a to aj v súvislosti s jednotlivými Rámcovými zmluvami o spolupráci uzatvorenými medzi investormi a iService, a.s. vrátane dodatku č. 1 k Rámcovej zmluve o spolupráci, v ktorých sú investori (veritelia) tiež identifikovaný okrem mena a priezviska, adresy trvalého pobytu, korešpondenčnej adresy, dátumom narodenia aj menom používateľa. Žalovaná podpisom zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 ako dlžník akceptovala, že poskytnuté peňažné prostriedky nepatria spoločnosti iService, a.s., ale určitým fyzickým osobám - investorom. V zmysle čl. III. predmetných Rámcových zmlúv o spolupráci investori udellili spoločnosti iService, a.s. plnú moc na ich zastupovanie pri uzatvorení zmluvy o pôžičke a poskytnutie zverených peňažných prostriedkov ako pôžičky žalovanej. Poskytnutie peňažných prostriedkov titulom zmluvy o pôžičke je výpis z účtu spoločnosti iSale, v.o.s., preukazujúci poskytnutie pôžičky investormi - veriteľmi (č.l. 163) prostredníctvom spoločnosti iService, a.s. ako splnomocneného zástupcu, ďalšiemu splnomocnenému zástupcovi žalovanej, iSale, v.o.s., podľa čl. II. bod 1.3 rámcovej zmluvy o spolupráci v spojení s čl. III. (č.l. 161-162). Na základe zistených skutočností preto možno uzavrieť, že v konaní splnomocnený zástupca veriteľov (investorov), ako právnych predchodcov žalobcu, odovzdal splnomocnenému zástupcovi žalovanej plnenie, ktoré bolo predmetom dojedanej zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2014 (č.l. 163 - 164) a preto ak veritelia (investori) postúpili na základe plnej moci uvedenej v dodatku č. 1 k Rámcovým zmluvám o spolupráci prostredníctvom iService, a.s. svoju pohľadávku na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 16.05.2017, možno žalobcovi priznať postavenie aktívne vecne legitimovaného subjektu pre dané konanie.

25. Ďalej odvolací súd dodáva, že sa v odvolacom konaní nezaoberal skutočnosťami založenými súdom prvej inštancie na úvahách o merite veci pre ktoré by bolo potrebné podanú žalobu zamietnuť za prípadnej danosti aktívnej legitimácie žalobcu vyjadrenými prevažne podmieňovacím spôsobom, nakoľko hlavný dôvod zamietnutia žaloby spočíval v nesprávnom posúdení aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

26. Na základe uvedeného bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušené a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní vykonať dokazovanie a opätovne posúdiť uplatnený nárok žalobcu a to v kontexte prijatých záverov odvolacieho súdu vo vzťahu k žalobcovi ako aktívne vecne legitimovanému subjektu v prejednávanej veci.

28. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).